

Judziński, Józef

Jubileusz olsztyńskich historyków

Komunikaty Mazursko-Warmińskie nr 3, 511-514

1968

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

JÓZEF JUDZIŃSKI

JUBILEUSZ OLSZTYŃSKICH HISTORYKÓW

Dnia 3 września 1968 r. w czytelni Ośrodka Badań Naukowych im. W. Kętrzyńskiego odbyły się uroczystości jubileuszowe olsztyńskich historyków. Długoletni prezes Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Historycznego, prof. dr Stanisław Herbst obchodził tu 60-lecie swych urodzin. Nie przypadkowo historycy olsztyńscy połączyli tę uroczystość z jubileuszem 15-lecia Stacji Naukowej PTH, wydaniem setnego numeru jej organu — „Komunikatów Mazursko-Warmińskich” — oraz 20-leciem działalności Olsztyńskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego. Organizatorzy poczwórnego jubileuszu potraktowali uroczystość tę jako okazję do spotkania kierownictwa Stacji i szerokiego grona działaczy PTH naszego województwa z ich opiekunem, profesorem Stanisławem Herbstem oraz przedstawicielami sfer naukowych Warszawy i Torunia, współpracującymi od lat z olsztyńskim środowiskiem humanistycznym w dziedzinie badań historycznych na Warmii i Mazurach.

Na jubileusz przybyli: przewodniczący Wojewódzkiego Komitetu Frontu Jedności Narodu, poseł Juliusz Mąlewski, zastępca przewodniczącego Prez. WRN w Olsztynie — Walter Późny, zastępca kierownika Wydziału Kultury Prez. WRN — Eugeniusz Zawadzki, przedstawiciele Warszawskiego Oddziału PTH, prof. dr Karol Górski z Torunia, doc. dr Władysław Chojnacki i dr Jerzy Antoniewicz z Warszawy, dr Wojciech Wrzeziński z Wrocławia oraz wielu innych historyków zajmujących się problematyką naszego regionu.

Prezes Olsztyńskiego Oddziału PTH mgr Stanisław Szostakowski po powitaniu zebranych gości przedstawił zarys działalności Oddziału PTH w Olsztynie, najważniejsze osiągnięcia badaczy problematyki regionalnej, wysiłki Oddziału zmierzające do popularyzacji tej problematyki w szerokich kręgach miejscowego społeczeństwa. Dr Tadeusz Grygier nakreślił sylwetkę jubilata prof. Herbstę, który w najtrudniejszych chwilach dla Stacji Naukowej PTH w Olsztynie okazywał jej daleko idącą pomoc, był i jest przekonany o konieczności prowadzenia badań regionalnych, włączając się do nich osobiście.

Władze naszego województwa w pełni doceniły zasługi prof. Stanisława Herbstę na polu rozszerzania badań historycznych, działalności wydawniczej i popularyzacyjnej humanistów olsztyńskich. Wyrazem uznania dla pracy jubilata było wręczenie mu złotej odznaki „Zasłużonym dla Warmii i Mazur”. Odznakę wręczył zastępca przewodniczącego Prez. WRN — Walter Późny. Jubilat dziękując za wyróżnienie i odznakę nakreślił przyczyny, które skłaniały go do osobistego zaangażowania w problemy historyczne Warmii i Ma-

zur. Jego osobiste zainteresowania naukowe nigdy nie omijały szerokiej problematyki badawczej naszego regionu, a i teraz zamierza pozostać im wierny do końca swej działalności naukowej. Prof. Stanisław Herbst podkreślił, że podjęcie badań naukowych nad dziejami Warmii i Mazur byłoby znacznie utrudnione, gdyby nie wysiłek miejscowych działaczy, całkowicie oddanych trosce o rozwój życia naukowego w naszym województwie. Do takich ludzi z naszego terenu zaliczył przede wszystkim Emilię Sukertową-Biedrawiną, wieloletniego kierownika Stacji Naukowej PTH w Olsztynie. Właśnie E. Sukertowa-Biedrawina w latach powojennych troszczyła się o istnienie i rozwój powstałego w warunkach konspiracyjnych Instytutu Mazurskiego, sama tworzyła warsztat naukowy dla przyszłych badaczy regionu, nie zapomniała o konieczności istnienia periodyku naukowego, na którego kartach historycy z całej Polski oraz badacze miejscowi mogą publikować wyniki swej pracy, wzbogacać wiedzę o regionie wśród społeczeństwa Warmii i Mazur. Te wszystkie elementy działalności Emilii Sukertowej-Biedrawiny i innych współpracowników Stacji Naukowej PTH, rekrutujących się w przeważającej części spośród miejscowych historyków, zrzeszonych w Olsztyńskim Oddziale PTH podkreśliły dyplomy, które zostały przekazane redakcji „Komunikatów Mazursko-Warmińskich”, Stacji Naukowej PTH oraz Olsztyńskiemu Oddziałowi PTH od Komitetu Wojewódzkiego PZPR oraz Prezydium WRN przez zastępcę przewodniczącego Prez. WRN Wallera Późnego. Dyplom uznania otrzymał także prof. Herbst. Wszystkie dyplomy (wykonane przez znaną olsztyńską plastyczkę Bożenę Jankowską) mówią o zaangażowaniu ludzi poświęcających się pracy badawczej dla regionu, podkreślają osiągnięcia i zasługi, wymieniają liczby, obrazujące trud redaktorów „Komunikatów Mazursko-Warmińskich”, którzy na ponad 7 tysiącach stron zamieścili wyniki badań około 200 autorów z całej Polski. Dużo miejsca władze poświęciły analizie programu badawczego olsztyńskiego środowiska naukowego, która znajduje pełne odzwierciedlenie w treści „Komunikatów”. Uznanie władz partyjnych i administracyjnych dla tego rodzaju działalności jest dowodem jej użyteczności. Wśród wielu, którzy zabierali głos na uroczystościach jubileuszowych, znaleźli się także działacze — weterani i pierwsi organizatorzy ruchu naukowego w Olsztyńskim. Karol Małek wspominał okupacyjne, kiedy wraz z innymi działaczami tworzył w warunkach okupacyjnych Instytut Mazurski, który później został otoczony troskliwą opieką ludzi szczerze oddanych naszemu regionowi, takich jak prof. dr Stanisław Herbst, czy prof. dr Karol Górski. Doc. dr Bohdan Wilamowski podkreślił poświęcenie działaczy, którzy w warunkach konspiracji i bezpośrednio po wojnie rozpoczęli pracę na polu nauki. Podkreślił młodzieńczy entuzjazm i romantyzm tej działalności, nie pominął też okresów trudnych dla życia naukowego w Olsztynie bezpośrednio po wyzwoleniu i później, kiedy nad redakcją „Komunikatów” współpracowało z Emilią Sukertową-Biedrawiną wielu młodych historyków. Na szczególne podkreślenie zasługuje działalność dra Janusza Jasińskiego — długoletniego sekretarza redakcji „Komunikatów Mazursko-Warmińskich”. Tym i wielu innym ludziom nasze województwo zawdzięcza rozwój życia naukowego naszego regionu.

Na uroczystości jubileuszowe Emilia Sukertowa-Biedrawina przygotowała wystawę druków wydanych w latach 1946—1968 przez Instytut Mazurski, Stację Naukową Instytutu Zachodniego oraz Stację Naukową Polskiego Towarzystwa Historycznego, umieszczoną w oknie Domu Książki. Analogiczną wystawę urządził Janusz Jasiński w czytelni Ośrodka Badań Naukowych im. W. Kętrzyńskiego.

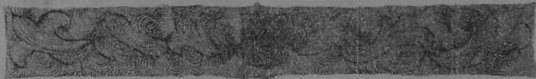

Redakcja „Komunikatów Mazursko-Warmińskich” w Olsztynie

Redakcja „Komunikatów Mazursko-Warmińskich” Komitet Wojewódzki PZPR i Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Olsztynie składają serdecznie gratulacje z okazji wydania 100 numeru „Komunikatów”. „Komunikaty” są pierwszym, polskim czasopisem naukowym poświęconym sprawom Warmii i Mazur. Wydrukowały one już ponad 7 tysięcy stron. Zamieściły prace blisko 200 autorów, zgromadziły wokół siebie liczny zastęp współpracowników, przyczyniając się wam do stworzenia olsztyńskiego środowiska naukowego.

Jako kwartalnik historyczny „Komunikaty” zajmują się zagadnieniami przeszłości naszego regionu od czasów najdawniejszych, aż po lata ostatnie. Najwięcej jednak uwagi poświęcają sprawom polskości ludu mazurskiego i warmińskiego i wiarom świadomości narodowej, walcze z germanizacją, roli polskich czasopism a w szczególności w wydobywaniu postępowych tradycji narodowych i kulturalnych. Podlegają polemice z nauką rewersjonistyczną w NRF, „Komunikaty Mazursko-Warmińskie” aktywnie włączają się w nurt najczulszych potrzeb naszego narodu i państwa. W programie zadań „Komunikaty” podjęły od samego początku publikowanie artykułów dotyczących problematyki historycznej historii polski ludowej, dzięki czemu również w tej dziedzinie mają duże osiągnięcia. Należy stwierdzić, iż bez „Znaja” „Komunikatów” nie można dzisiaj pisać dziejów naszego regionu.

Dejmając ogromny wkład pracy autorów publikujących na łamach „Komunikatów” swoje artykuły, składamy całej Redakcji i jej współpracownikom wyrazy uznania i życzymy osiągnięcia dalszych sukcesów w rozwoju polskiej myśli naukowej.

Przewodniczący Prezydium
tł. H. B. w Olsztynie
inż. Marian Gotowiciec

I Sekretarz Komitetu Wojewódzkiego P.Z.P.R.
Stanisław Tomaszewski

Olsztyn, 3. IX. 1968.

Na zakończenie Emilia Sukertowa-Biedrawina serdecznie podziękowała za pomoc w wydawaniu „Komunikatów Mazursko-Warmińskich” Zarządowi Głównemu PTH, olsztyńskim władzom politycznym i administracyjnym, a specjalnie Wydziałowi Kultury Prezydium WRN, Towarzystwu Przyjaciół Warmii i Mazur w Londynie oraz szerokiemu gronu współpracowników kwartalnika, tak olsztyńskim, jak i zamiejscowym.

Poniżej przytaczam tekst listu KW PZPR oraz Prez. WRN skierowany do redakcji „Komunikatów”:

**Redakcja „Komunikatów Mazursko-Warmińskich”
w Olsztynie.**

Redakcji „Komunikatów Mazursko-Warmińskich” Komitet Wojewódzki PZPR i Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Olsztynie, składają serdeczne gratulacje z okazji wydania 100 numeru „Komunikatów”. „Komunikaty” są pierwszym polskim czasopismem naukowym, poświęconym sprawom Warmii i Mazur. Wydrukowały one już ponad 7 tysięcy stron, zamieściły prace blisko 200 autorów, zgromadziły wokół siebie liczny zastęp współpracowników, przyczyniając się walnie do stworzenia olsztyńskiego środowiska naukowego.

Jako kwartalnik historyczny „Komunikaty” zajmują się zagadnieniami przeszłości naszego regionu od czasów najdawniejszych, aż po lata ostatnie. Najwięcej jednak uwagi poświęcają sprawom polskości ludu mazurskiego i warmińskiego, a więc jego świadomości narodowej, walce z germanizacją, roli polskich czasopism, a w szczególności wydobywaniu postępowych tradycji narodowych i kulturalnych. Podejmując polemikę z nauką rewizjonistyczną w NRF, „Komunikaty Mazursko-Warmińskie” aktywnie włączają się w nurt najżywoniejszych potrzeb naszego narodu i państwa. W programie zadań „Komunikaty” podjęły od samego początku publikowanie artykułów dotyczących problematyki historycznej okresu Polski Ludowej, dzięki czemu również w tej dziedzinie mają duże osiągnięcia. Należy stwierdzić, iż bez znajomości „Komunikatów”, nie można dzisiaj pisać dziejów naszego regionu.

Oceniając ogromny wkład pracy autorów publikujących na łamach „Komunikatów” swoje artykuły, składamy całej Redakcji i Jej współpracownikom wyrazy uznania i życzymy osiągnięcia dalszych sukcesów w rozwoju polskiej myśli naukowej.

Przewodniczący
Prezydium WRN w Olsztynie
inż. Marian Gotowiec

I Sekretarz KW PZPR
Stanisław Tomaszewski

Olsztyn, 3 września 1968 roku.